

Aprob:

Şef Secție Cultură și Turism or. Nisporeni

Vitalie Murtazin

**BIBLIOTECILE PUBLICE
DIN RAIONUL NISPORENI
ÎN ANUL 2025**

Raport analitic anual

NISPORENI

2025

COMPONENTELE RAPORTULUI:

- 1. Rețeaua bibliotecilor - p. 3,**
 - 1.1. Suport legislativ – p. 3,**
- 2. Obiectivele anului – p. 3,**
 - 2.1. Realizarea obiectivelor propuse- p. 4,**
- 3. Dezvoltarea și comunicarea resurselor informaționale – p. 6,**
 - 3.1. Completarea colecțiilor - p. 8,**
 - 3.2. Casarea documentelor - p. 9,**
 - 3.3. Totaluri - p. 9,**
- 4. Servicii de bibliotecă și utilizarea lor - p. 10,**
 - 4.1. Indicatori statistici și utilizarea bibliotecii - p. 10,**
 - 4.2. Servicii de dezvoltare a competenței utilizatorilor – p. 11,**
 - 4.3. Activități cultural-literare și educative - p.12,**
 - 4.4. Analiza satisfacției utilizatorilor – p. 15,**
- 5. Parteneriate și colaborări – p. 15,**
- 6. Promovare și relații publice – p. 16,**
- 7. Activitatea metodologică.Dezvoltarea profesională – p. 16,**
 - 7.1. Instruirea bibliotecarilor – p. 17,**
 - 7.2. Participarea la activități de instruire de nivel republican – p. 18,**

- 8. Resurse – p. 19,**
- 8.1. Resurse umane - p. 20,**
- 8.2. Resurse tehnologice – p. 20,**
- 8.3. Resurse financiare - p. 21,**
- 9. Edificii – p. 21,**
- 10. Concluzii. Propuneri. Sugestii. - p. 21,**
- 10.1. Concluzii - p. 21,**
- 10.2. Propuneri. Sugestii - p. 22,**
- 10.3. Referințe bibliografice – p. 22.**

Raportul a fost elaborat în baza Cercetărilor Statistice Nr.6-c „Activitatea bibliotecilor” și Rapoartelor textuale de evaluare a activității bibliotecilor publice din raionul Nisporeni pe anul 2025.

Au elaborat:

Gurghiș Silvia, directorul Bibliotecii Publice Raionale Nisporeni- coordonator/responsabil;

Lazări Vera, bibliotecar- principal BPR Nisporeni- compartimentul 2. Colecții, Publicații Seriale.

Spînu Victoria, bibliotecar BPR Nisporeni- Compartimentele 5. Servicii de bibliotecă și utilizarea lor. Utilizarea bibliotecii, 6. Facilități și servicii, 11. Implementarea Agendei ONU 2030.

E-mail: bibliotecanisporeni@gmail.com

tel.: (0264) 2-23-48.

Raportul textual a fost discutat și înaintat spre aprobare la ședința

Consiliului Secției Cultură și Turism Nisporeni din data de 16 ianuarie 2026.

Proces-Verbal nr.1.

1. REȚEAUA BIBLIOTECILOR

În raion activează 30 biblioteci publice (1 – pentru copii în or. Nisporeni);

3 biblioteci din satele: Grozești, Seliște și Vărzărești dispun de secții ce deservește separat copiii până la 16 ani.

Din punct de vedere administrativ, 29 biblioteci publice din raion sunt sub autoritatea consiliilor locale, iar Biblioteca Publică Raională Nisporeni se află sub autoritatea Secției cultură și turism a Consiliului Raional Nisporeni. Bibliotecile sunt administrate de comunitățile locale și finanțate de autoritățile publice respective.

1. SUPORT LEGISLATIV

Activitatea bibliotecilor publice din raion a fost reglementată prin:

- Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a Bibliotecii Publice Raionale Nisporeni, elaborat în conformitate cu Legea Nr.160 din 20 iulie 2017 cu privire la biblioteci, Regulamentul –cadru de organizare și funcționare al bibliotecilor publice aprobat prin Ordinul Ministrului Educației, Culturii și Cercetării nr.186 din 26.02.2019, Codul Muncii al Republicii Moldova nr.154/2003 (cu modificările ulterioare), Convenția Colectivă de Muncă (nivel de ramură) prolongată prin acorduri adiționale cu privire la modificări și completări.
- Fișele de post.
- Planul Strategic de dezvoltare pentru perioada 2023-2027.
- Legea cu privire la biblioteci Nr.160 din 20.07.2017;
- Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a bibliotecilor publice, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova Nr. 186 din 26.02.2019;
- Legea cu privire la sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar Nr. 270 din 23.11.2018,
- Hotărârea Guvernului R. Moldova Nr. 1231 din 12.12.2018 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar și Hotărârea Guvernului Republicii Moldova Nr. 630 din 19 august 2020 cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1231/2018 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii Nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar,
- Hotărârea Guvernului Nr. 747 din 7 octombrie 2020 pentru aprobarea Regulamentului privind evaluarea bibliotecilor publice cu privire;
- Standardele din domeniul Biblioteconomiei;
- Notele explicative pentru completarea formularului ”Cercetare statistică anuală № 6-c – Activitatea bibliotecilor”;

1. OBIECTIVELE ANULUI

„Nu planta copacul tristeții în inima ta.

Recitește în fiecare dimineață cartea bucuriei”

Misiunea bibliotecii:

Bibliotecile publice stau la dispoziția comunităților și servesc interesele de informare, studiu, educație, lectură și recreere ale utilizatorilor din raionul Nisporeni, oferind acces liber, gratuit și nediscriminatoriu la informație și cunoaștere prin serviciile care le oferă.

În scopul îndeplinirii acestei misiuni, colaboratorii bibliotecilor și-au asumat următoarele obiective:

- Orientarea activităților Bibliotecilor Publice din raionul Nisporeni în conformitate cu noul cadru legal, strategic și de reglementare;
 - Diversificarea resurselor, produselor și serviciilor;
 - Asigurarea accesului liber la servicii, resurse, tehnologii și inovații pentru toți;
 - Diminuarea inegalității digitale și susținerea învățării de-a lungul întregii vieți;
 - Dezvoltarea parteneriatelor cu instituții relevante și actori comunitari pentru implementarea de proiecte;
 - Dezvoltarea competențelor bibliotecarilor și utilizatorilor în domeniul tehnologiilor informaționale.
- Necesitățile informaționale ale membrilor comunității aflate în aria de deservire ale rețelei bibliotecilor publice din raionul Nisporeni au fost realizate prin promovarea sistematică a culturii lecturii, prin susținerea procesului de învățare pe tot parcursul vieți.

Activitatea bibliotecilor publice pentru anul 2025 au fost ajustate la Obiectivele de Dezvoltare Durabilă incluse în agenda ONU 2030 și Strategia de consolidare și modernizare a rețelei de biblioteci publice teritoriale din Republica Moldova, propriile strategii și programe .

În anul 2025 Bibliotecile Publice din raionul Nisporeni au avut următoarele priorități, care au fost aprobate în cadrul Forumului Managerilor din Sistemul Național de Biblioteci

- Promovarea lecturii ca bază pentru cunoaștere și dezvoltare.
- Dezvoltarea serviciilor inovative de bibliotecă ca bază pentru dezvoltarea comunităților prin susținerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă incluse în agenda ONU 2030.
- Dezvoltarea capacităților personalului de specialitate din biblioteci, dezvoltare profesională continuă.
- Amplificarea poziției bibliotecilor ca actori –cheie și facilitatori ai Științei Deschise.
- În sprijinul implementării celor 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă, Agendei ONU 2030 de Dezvoltare Sustenabilă și Programului Moldova 2030, întreprinderea de acțiuni majore în scopul îmbunătățirii activității și

serviciilor diverse pentru cetățeni, devenirii bibliotecii a unui centru important de formare, documentare, cercetare, educare și cultură în comunitate;

-Studierea intereselor de lectură, informare și documentare pentru a satisface cerințele beneficiarilor și a forma deprinderi de lectură sistematică;

-Dezvoltarea culturii informaționale, abilităților, serviciilor noi, deprinderilor privind utilizarea tehnologiilor informaționale, asigurarea accesibilității informației, ocrotirea proprietății intelectuale.

-Promovarea lecturii și bibliotecii, răspândind cunoștințele de ordin cultural și științific.

-Intensificarea acțiunilor de management și marketing ale bibliotecii în vederea cunoașterii și prognozării necesităților beneficiarilor, promovării serviciilor, programelor și acțiunilor oferite, și crearea unei imagini pozitive a bibliotecii publice;

-Atragerea grupelor noi de beneficiari la bibliotecă.

1. REALIZAREA OBIECTIVELOR PROPUSE

„Cărțile sunt oglinzi: vezi în ele ceea ce ai deja înăuntrul tău”

Carlos Ruiz Zafón

Bibliotecile investesc în inteligența membrilor localităților și sunt promotori-cheie ai educației, informației, cercetării, participării sociale și culturale.

Bibliotecile sunt instituții moderne, centre importante de informare, documentare, cercetare, educare și cultură care, prin diversitatea și îmbunătățirea calității colecțiilor pe diferit suport și prin implementarea serviciilor noi, asigură și creează condiții pentru accesul liber și nelimitat la resursele informaționale tuturor grupurilor sociale ale comunităților.

În scopul îndeplinirii misiunii, manifestând profesionalism, creativitate și operativitate, bibliotecarii bibliotecilor publice din raion au realizat următoarele obiective:

- Au studiat interesele de lectură, informare și documentare pentru a satisface cerințele beneficiarilor și de a forma deprinderi de lectură sistematică.

- Au promovat cartea, lectura, biblioteca, răspândind cunoștințele de ordin cultural-literar și științific;

- Au continuat lucrul de dezvoltare, completare și valorificare a colecțiilor;

- Au fost prezenți și au participat la activitățile culturale semnificative de nivel raional și republican;

- În scopul ridicării nivelului profesional, personalul bibliotecar a participat la acțiuni de instruire, formare și perfecționare profesională de nivel raional și republican, și în special, la cele organizate de BNRM și Biblioteca Națională pentru copii "Ion Creangă" în format online;

- Au întreprins acțiuni de sensibilizare a autorităților locale pentru îmbunătățirea bazei tehnico- materiale și imaginii bibliotecilor publice în comunitate, mijloacele financiare programate pentru activitatea bibliotecilor în anul 2025 fiind integral utilizate și resimțindu-se insuficiența lor acută;

- În scopul realizării programului de activitate, promovării lecturii și bibliotecii, s-a conlucrat cu organele ierarhic-superioare și cultural-educative, cu personalități marcante și instituții culturale din țară, stabilindu-se relații durabile de colaborare și parteneriat;

- Pentru marcarea evenimentelor însemnate, datelor remarcabile și jubiliare ale scriitorilor și personalităților notorii, valorificarea patrimoniului local și literar-cultural național și universal s-au organizat și realizat cu succes un șir de activități de formare, instruire și culturale consacrate unor evenimente, date și personalități precum:

- Omagierea personalităților notorii Ștefan cel Mare, Mihai Eminescu, Ion Druță, Dimitrie Cantemir, Liviu Rebreanu, Nicolae Dabija, Nichita Stănescu, Adrian Păunescu, Mihail Sadoveanu, Iulian Filip ș.a. din domeniul literar-cultural universal și național prin diverse manifestări culturale și activități cu caracter literar și informativ.
- Organizarea, pregătirea și participarea cititorilor la ediția a XXXV-a a Concursului republican „La izvoarele înțelepciunii”, consacrată scriitorului Aureliu Busuioc în cadrul căruia, eleva cl. X-a Chircu Corina de la Instituția Publică Liceul Teoretic "Mircea Eliade" din orașul Nisporeni, la etapa raională a obținut locul I, iar la cea republicană e deținătoarea Diplomei Premiului "Mențiune";

-Programul Național de promovare a lecturii intensive LecturaCentral, ed. VIII-a, 2025, care a fost organizat în bibliotecile publice din raion sub genericul "Anul Mihai Eminescu".

În cadrul acestui Program, la Concursul "Cel mai activ cititor", cititoarea B.P.R. Nisporeni, Tiron Ecaterina, a fost premiată cu "Diploma pentru Mențiune" și la Concursul "Cel mai bun declamator" cititoarea Gabriela Prangache, cl. III de la Liceul Teoretic "Mircea Eliade" a fost premiată cu "Diploma pentru Mențiune" a Ministerului Culturii, Comisiei Naționale pentru UNESCO, Bibliotecii Naționale din Republica Moldova;

-A fost organizată lansarea de carte a scriitorului "Tu și alte femei" (roman), întâlniri cu unele personalități notorii, activități de promovare a cărții și lecturii ș.a. activități.

- Proiectul „Colțul de lectură - un spațiu relaxant de bibliotecă în aer liber”, finanțat în cadrul Programului de Bugetare Participativă 2025 al Primăriei or. Nisporeni în valoare de 37.107,40MDL. Proiectul a urmărit amenajarea unui spațiu exterior pentru activități, în preajma bibliotecii.

- Proiectul „Ecurile raionului nostru: program intergenerațional”, finanțat prin Programul „Acces la cultură” al Ministerului Culturii în valoare de 45.568,00 MDL. Proiectul a vizat documentarea și păstrarea patrimoniului etnocultural din localitățile regiunii noastre.

- Biblioteca Publică Raională Nisporeni a fost reprezentată de participanta Ciobanu Filotea la Concursul Național „Copilăria în diferite epoci”, organizat în perioada 14-25 mai de Institutul pentru Inițiative Strategice IPIS, Watch Dog în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova și Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova, care a câștigat un set de cărți pe care le-a donat Bibliotecii .

3. DEZVOLTAREA ȘI COMUNICAREA RESURSELOR INFORMAȚIONALE

Bibliotecile realizează activități specifice de creștere și circulație a fondurilor, de informare și comunicare, menținem o legătură între trecut și prezent, punând în valoare toate colecțiile și resursele pe care le deținem.

Ca și în anii precedenți, în 2025, bibliotecarii din raion și-au propus să realizeze o politică

eficientă de selecție, achiziție și de deselecție a documentelor în corespundere cu necesitățile și specificul contingentului de utilizatori. Această activitate a presupus monitorizarea permanentă a pieței editoriale, de difuzare; alocarea de resurse financiare pentru achiziții, precum și identificarea și selecția documentelor pentru asigurarea continuității în completarea colecțiilor, menținerea diversității tipologice de conținut și lingvistice, administrarea și organizarea optimală a fondului documentar și facilitarea accesului nelimitat la documente.

S-a pus accentul pe:

- conservarea bună și circulația eficientă a publicațiilor prezente;
- modernizarea conținutului și calității colecțiilor bibliotecilor;
- completarea nucleului documentar cu publicații noi din domeniile de cunoaștere, unor scriitori renumiți și celor introduși în curricula școlară;

- revizuirea fondului de carte și eliminarea documentelor degradate fizic și perimate

moral.

Cărțile se iau la evidență în unități materiale (volume) și titluri. Ca o unitate materială separată și ca un titlu separat se iau la evidență: fiecare ediție în parte (cărți, broșuri); fiecare volum separat (număr, parte) al unei ediții cu multe volume cu un titlu individual; - fiecare dintre broșurile emise într-un dosar, copertă, manșetă care le unește; fiecare carte sau broșură inclusă într-o serie de cărți (numerotată sau fără număr); - suplimente la cărți și broșuri publicate separat cu titlu individual și semnificație independentă.

Evidența în titluri se efectuează pentru toate categoriile de documente la primirea și casarea lor din colecții. Ediția repetată se ia la evidență ca un titlu nou dacă este revizuită și/ sau adăugată; traducerile sunt considerate unități noi de evidență; documentele tipărite, nelegate, editate într-o singură copertă (mapă) se consideră ca un titlu; volumele cu titlu individual din publicațiile în multe volume, achiziționate aparte se consideră fiecare ca un titlu; - suplimentele la cărți (atlase, hărți, documente de muzică tipărită etc.) care au titluri individuale sunt considerate ca un titlu aparte.

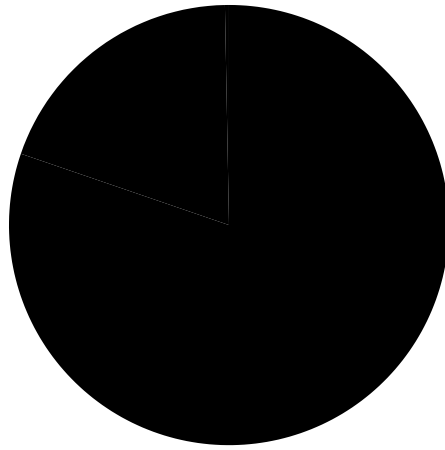
Publicațiile seriale se iau la evidență în unități materiale (volume) și titluri. Ca o unitate materială se consideră un număr, volum, ediție publicată separat, precum și un set de numere, volume, ediții legate într-un singur bloc (volum). Pentru publicațiile periodice (reviste, ziare), unitatea materială se stabilește prin constituirea în volum, în funcție de numărul de pagini și periodicitate:

- a. pentru publicațiile cu un număr mare de pagini (peste o sută), fiecare număr în parte constituie un volum;
- b. pentru publicațiile cu un număr mai mic de pagini, cu apariție lunară sau trimestrială, care se pot lega într-un set anual/semestrial/trimestrial, setul legat constituie un volum;
- c. pentru publicațiile săptămânale și bilunare, care se pot lega, de obicei, în seturi trimestriale, setul trimestrial constituie un volum;
- d. pentru ziarele săptămânale ca volum este considerat setul semestrial;
- e. pentru ziarele cotidiene ca volum este considerat setul trimestrial;

Reprezentarea grafică a achizițiilor (criteriul – genul documentelor) în anul 2025.

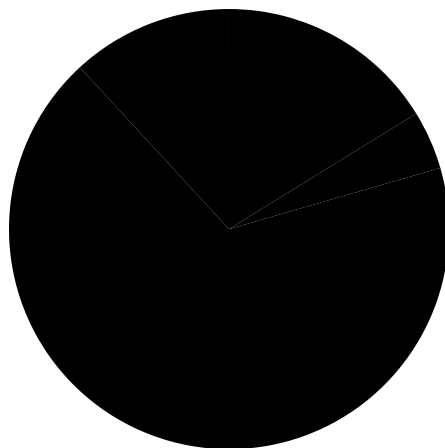
Achiziții-3383 unități materiale.

● Cărți -80% ● Publicații seriale-19% ● Jocuri de societate-1%

Reprezentarea grafică a achizițiilor (criteriul – conținutul documentelor) în anul 2025

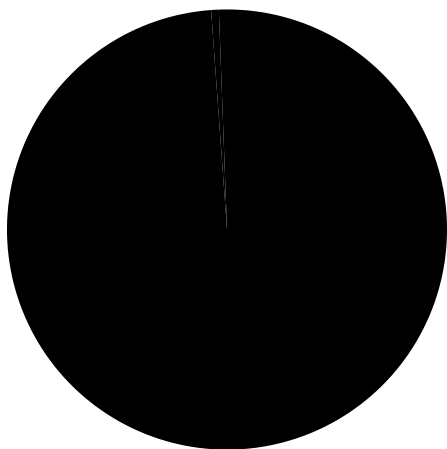
● Grupa I-548 u.m. ● Grupa II-146 u.m. ● Grupa III-2288u.m.
● Grupa IV-401u.m.

Reprezentarea grafică a achizițiilor coform limbilor în anul 2025.

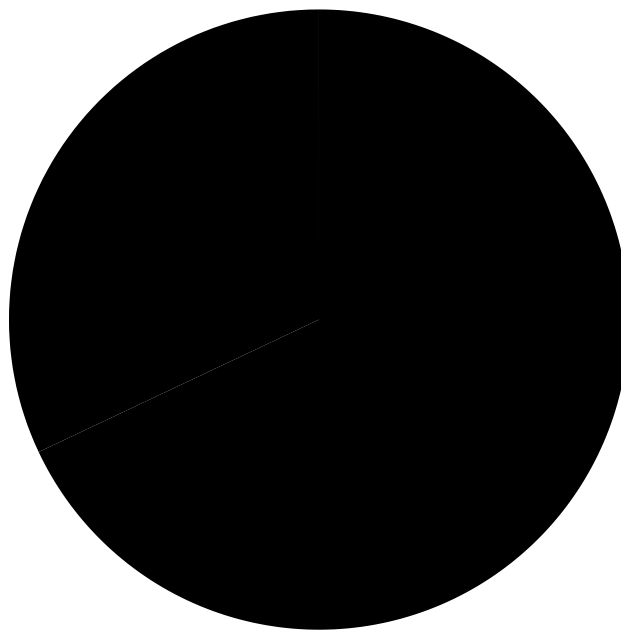
● În limba de stat ● În limbile minorităților

● în limbi străine

Reprezentarea grafică a achizițiilor în funcție de surse în anul 2025

● Buget-2300 u.m. ● Donatii-1083 u.m.

3.1. COMPLETAREA COLECȚIILOR

Serviciul Completarea Colecțiilor reprezintă o componentă importantă în existența bibliotecii din or. Nisporeni, fiind „poarta de intrare” a tuturor documentelor, asigurând creșterea firească a fondului de publicații. Biblioteca se completează, realizând un tot unitar care, în final, să poată oferi, cât mai multe informații despre documentele aflate în colecțiile existente în bibliotecă. Procesul de evidență a colecțiilor ce se constituie din: primirea, șampilarea și inventarierea publicațiilor intrate în bibliotecă are ca scop planificarea, organizarea și desfășurarea activității de bibliotecă, dar și realizarea unor statistici precum formularul 6- C, necesar în activitatea de completare/dezvoltare a fondurilor de publicații existente în bibliotecă . Această etapă al documentului de intrare în bibliotecă, „rezolvă” mai multe aspecte din punct de vedere financiar, în Registrul Inventar – „oglindea intrărilor în bibliotecă”, se reflectă proveniența, dinamica, mărimea, valoarea și structura colecției de publicații a bibliotecii, iar realizarea RMF –ului (Registru de Mișcare a Fondurilor) sintetizează toate intrările și ieșirile dintr-o bibliotecă, înregistrarea primară a cărților în catalogul online folosind sistemul integrat de bibliotecă SIBIMOIL.

Achiziționarea documentelor noi se înfăptuiește din mijloace bugetare, din librării,

Societatea de Distribuție a Cărții "PRO NOI" și „Poșta Moldovei”(periodicele).

Atragerea donațiilor de publicații (care reprezintă o sursă importantă pentru unele

biblioteci) de la Ministerul Culturii, BNRM, Biblioteca Națională pentru copii "Ion Creangă" scriitori, cititori și prieteni ai Bibliotecilor.

Biblioteca publică raională Nisporeni, biblioteca filială orășănească și bibliotecile filiale comunale, sătești, în anul 2025 au achiziționat cărți-2723 u.m., publicații seriale (ziare, reviste)- 660 u.m., total-3383 u.m., din care în limba română-3344 u.m.

Documentele nou achiziționate pe parcursul anului au fost prelucrate parțial de serviciul specializat al BPR Nisporeni, care realizează evidența sumară și a fiecărui document în parte în formă tradițională, clasificarea, catalogarea, și transmiterea în serviciile Bibliotecii Publice Raionale Nisporeni precum și în bibliotecile din teritoriu.

Bibliotecile au continuat lucrul de descriere, clasificare și aranjare, de revizuire și de

casare a publicațiilor uzate, superflue, depășite moral, nesolicitate de cititori pe parcursul

anilor.

3.2. CASAREA DOCUMENTELOR

Ieșirea documentelor din gestiunea bibliotecii, casarea/excluderea lor din colecții, din evidența globală și individuală se produce din următoarele situații: Gradul avansat de uzură fizică determinată de circulația intensă a documentului, deteriorarea suportului informatic,

gradul avansat de uzură morală determinată de învechirea conținutului, gradul scăzut de solicitare/utilizare a documentului. Pierderea/nerestituirea documentelor de către utilizatori, expirarea termenului de păstrare/utilizare a documentelor.

În anul 2025 au fost casate cărți- 1325 u.m., publicații seriale- 1197 u.m., total-2522 u.m., din care în limba română 1961 u.m. - toate degradate fizic.

După casarea documentelor, fișele au fost excluse din cataloagele și fișierele bibliotecilor.

3.3. TOTALURI

Bibliotecile Publice din sate continua să fie conduse doar de bibliotecar. Bibliotecarii din teritoriu participă tot mai aciv și mai insistent la repartizarea surselor financiare pentru instituție. În acest mod, majoritatea bibliotecilor au reușit să fie dotate cu echipament necesar, să fie efectuate la timp reparații curente ale încăperilor și a calculatoarelor, iar achiziția de carte să fie controlată de bibliotecar și să corespundă cu cerințele

utilizatorilor. Activitatea administrativă a BPR Nisporeni a fost orientată la administrarea, gestionarea și întreținerea instituției. Astfel BPR Nisporeni nu a dus lipsă de surse financiare pentru asigurarea procesului de lucru cu rechizite de birotică, mărfuri de uz casnic, achitarea serviciilor informaționale, reparații curente a echipamentului.

Insuficiența mijloacelor financiare destinate achizițiilor de carte au determinat realizarea parțială a obiectivelor propuse privitor la completarea și dezvoltarea colecțiilor unor biblioteci.

În conținutul colecțiilor prevalează în continuare documentele din domeniul lingvisticii, literaturii artistice și criticii literare.

În masivul documentar al bibliotecilor sunt mai puțin reprezentate domeniile științelor sociale, economie, filozofie, religie, științele aplicate și exacte, artă și sport.

Periodicele cele mai solicitate de cititori rămân a fi: Natura, Florile dalbe, Literatura și Arta, Săptămîna, Sfaturile bunicuței, Noi, Monitorul Oficial, Tainele Sănătății, Realități culturale, Komsomolskaia pravda, Moldova Suverană, Ziarul de Gardă.

Registrele de evidență globală (sumară) și registrele de evidență individuală a colecțiilor se păstrează permanent, până la lichidarea bibliotecii.

4. SERVICII DE BIBLIOTECĂ ȘI UTILIZAREA LOR:

4.1. INDICATORI STATISTICI DE UTILIZARE A BIBLIOTECII:

Nr.d/o	Indicii:	Realizat în 2025:	Realizat în 2024	Din care copii:
1.	Utilizatori înscriși	12309	14174	4575
2.	Utilizatori activi	12309	14174	4575
3.	Utilizatori activi ca procent din populație	33%	24%	92%
4.	Populația țintă	36378	59020	4942
5.	Intrări în bibliotecă	119744	117001	71856
6.	Intrări per utilizator activ	9,70	8,5	15,70
7.	Împrumutul documentelor	210234	206269	121929
8.	Din care în limba de stat	199890– 95,00%	185619- 92,20%	113917-93,40%
9.	Împrumut per utilizator activ	17,07	16,9	26,65
10.	Rulajul colecției	1.02	1.2	
11.	Colecția de documente: cărți, publicații seriale	205013	155619	
12.	Din care în limba de stat	179450-87,5%	144640-86,20%	

13.	Inclusiv în grafie latină			
14.	Documente per capita	5,63	3,4	
15.	Documente per utilizator	16,65	14,30	
16.	Exemplare documente adăugate stocului	3383	8283	
17.	Din care în limba de stat	3344-98,8%	8258-96,20%	
18.	Exemplare-documente casate	2522	6272	
19.	Achiziții per capita	0.09	0.05	
20.	Achiziții per utilizator	0.27	0.21	
21.	Rata de înnoire a stocului	60,6 ani	87 ani	

4.2. SERVICII DE DEZVOLTARE A COMPETENȚELOR UTILIZATORILOR

Serviciile de dezvoltare a competențelor utilizatorilor sunt o serie de programe și activități care își propun să îmbunătățească abilitățile și cunoștințele utilizatorilor într-un anumit domeniu.

Bibliotecile deținătoare de calculatoare, în sprijinul implementării ODD-urilor, au organizat acțiuni gratuite de instruire și utilizare a tehnologiilor informaționale. Ca rezultat al indentificării necesităților utilizatorilor, în biblioteci au fost organizate și și-au desfășurat activități de servicii de bibliotecă:

Biblioteca Publică Raională- „, Porția de sănătate ,Comunicarea –de la origini la internet ,Lupta cu urâtul , Dialoguri între pagini ” ș.a.

Biblioteca Orașănească pentru Copii- ”Viață fără violență, Ave natura!, Drepturile copiilor, Cum să fii politicos, Hora vitaminelor, Regulele de circulație,vacanță în siguranță ”.

Păruceni-„, Hai să contribuim la însănătoșirea Pământului, Să crești un copil sănatos, Oră de povești „,

Bălănești-„, Toți suntem egali în lume, Viața pe Pământ depinde de om „,

Brătuleni-„,Sănătatea este prioritate . ”

Bărboieni-„,Educația –calea spre succes.

Călimănești-„, Un mediu curat-este un suflet salvat ”

Vânători-„, Curățenia-mama Sănătății ”

Vărzărești-„, Ce este sărăcia? , Despre protejarea surselor de apa potabilă ”.

Șișcani-„, Luptăm pentru un mediu curat”.

Soltănești-”Viață fără violență , Fiecare copil are drepturi ”

Seliște- „,Orice drept implică și o responsabilitate ”

Zberoaia-„, Ecologia și cei șapte ani de acasă ”.

În anul 2025 și-au continuat activitatea cluburile pe interese cultural-literare: „Club de engleză pentru maturi, Club de engleză pentru copii , Club de lectură”, – Biblioteca Raională, ”Mâini dibace”- Bursuc, „Co-

libris” și „Deceluș” – B-ca pentru copii Nisporeni, „Meșterițele” – Bălăurești, Isăicani. Cele mai semnificative acțiuni, în cadrul ședințelor acestor cluburi au fost: organizate activități de socializare și recreere; confecționarea obiectelor și lucrărilor de artizanat, de studiere, utilizare și implementare a TI ș.a.

Pentru utilizatorii și membrii comunităților lor, bibliotecile au organizat convorbiri, informații pe teme: „ Ora poveștilor , pregătim temele pentru acasa , Viața nouă fără medicamente vechi, Lectura cu tîlc , Oamenii în etate –etalon al înțelepciunii , De la oameni adunate și la oameni iarăși date , Mama ,tata ,eu și cartea, Șezătoarea-i din bătrâni , Frumoase povești, te învață cum să crești, Izvor de apă vie- Cartea.”, ș.a.

Bibliotecile, în parteneriat cu Gimnaziile, Liceele, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei, Agenția pentru ocuparea Forței de Muncă, SAP Nisporeni , Biroul de Probațiune , Corpul Păcii Moldova , Comisariatul Raional de Poliție, Centrul Medicilor de familie, AO ”Concordia”, Centrul de Creație Nisporeni , , Școala de Muzică, Școala de Arte Plastice , APL, Școala Profesională din oraș.

S-au organizat activități – 1021, din care pentru copii-651 .

Participarea personalului de bibliotecă la instruire de bibliotecă la activități de instruire non-formală, organizate de bibliotecă, numărul total de ore academice de instruire - 39, numărul de participanți, personal al bibliotecii - 9.

Participarea personalului de bibliotecă la activități de instruire non-formală, organizate de alte biblioteci, centre de formare, instituții, numărul total de ore academice de instruire - 760, număr de participanți, personal al bibliotecii - 34.

Tematica celor mai importante fiind:

„Cultura electorală pentru bibliotecari”, „Valori ce formează personalitatea”, „Crearea Facebook-ului”, „Rețelele de socializare”, „Servicii electronice și achități online”, „Afacerea care-mi place”, „Regulile de circulație rutieră”, „Protecția datelor cu caracter personal”, „Familia-nucleu al societății”, „Integrarea persoanelor cu nevoi speciale în societate”, „Dezvoltarea durabilă a comunității”, „Să păstrăm sănătatea”, „Opțiuni avansate de lucru în aplicația CANVA”, „Inițiere în Microsoft Word”, „Campania Națională, Septembrie – nicio zi fără lectură”, „Întâlnire online cu genericul „Biblioteca în contextul integrării Europene a Republicii Moldova”, „Implicarea bibliotecilor în transformarea digitală”, „Istorie și memorie locală în activitatea bibliotecii : Valorificare și oportunități”, „Biblioteca în societatea informației și comunicării” ș.a.

4.3 ACTIVITĂȚI CULTURAL-LITERARE ȘI EDUCATIVE

„Biblioteca este școala vieții și are

misiunea existenței umane”

În anul de referință, bibliotecile din rețea au realizat: oferirea, fără restricții, a accesului la lectură, informație, idei; încurajarea și susținerea libertății de cunoaștere, libertatea de expresie; asigurarea și dezvoltarea pe bază interactivă a serviciilor bibliotecare necesare utilizatorilor; orientarea spre incluziunea socială și îmbunătățirea vieții populației, implicând în activitatea lor dezvoltarea serviciilor noi, bazate pe relațiile dintre utilizatori și bibliotecă; au încurajat lectura prin programe, inițiative, evenimente și diferite activități culturale, de popularizare a sărbătorilor și datelor remarcabile culturale, sociale, istorice etc.

Au fost organizate un șir de activități cultural-literare și educative, cele mai semnificative fiind: „Poezia- e gândul liniștii”, „Un om care a străbătut secole- Ștefan cel Mare”, „Limba- Carte de noblețe a unui neam”, „Zâmbește și ziua va fi mai frumoasă”, „Nu regreta că îmbătrânești”, „Dor de Eminescu, dor de natura și iubire”, „Grigore Vieru – condeiu etern al Basarabiei”, „Eroii cărților citite”, „Cuvântul potrivit – la locul potrivit”, „Corola de minuni a lui Blaga”, „Nu e lume mai frumoasă, decât plaiul strămoșesc”, „O floare la mormântul soldatului necunoscut”, „Cât versul răsună- poetul e viu”, „Păsările-prietenii noștri”, „Sfătosul bunic din Humulești”, „Satul meu- mândria mea”, „Familia-izvorul din care renaște viața”, „Lectura-înaripează sufletul”, „Florile Victoriei în semnul Recunoștinței”.

Zilele Europene ale Patrimoniului cu genericul „Patrimoniu și Arhitectură. Ferestre către trecut, uși către viitor” (12.09-14.09.2025).

Sărbătorilor Naționale, prin circa 125 activități cu prezența a 1500 oameni și împrumutate 3000 documente.

Cu mare semnificație s-au sărbătorit Ziua Națională a Culturii, Ziua de naștere și Ziua de Comemorare a lui Mihai Eminescu. După depuneri de flori la bustul Poetului a fost organizată manifestarea culturală „Sub semnul Luceafărului” de nivel raional, care a avut drept scop omagierea celor 175 ani de la nașterea lui M.Eminescu, o trecere în revistă a operei „Cu dor de Eminescu” la expoziția - eveniment „M.Eminescu - Luceafărul poeziei românești” și un recital literar-muzical pe versurile poetului.

La 14 februarie, când s-au împlinit 90 ani de la nașterea scriitorului G.Vieru, Biblioteca pentru copii din or. Nisporeni a organizat medalionul literar „G.Vieru - o lecție de poezie și de omenie”. Această activitate a avut drept scop promovarea operei scriitorului și contribuția sa la cunoașterea valorilor naționale, opera poetului fiind una reprezentativă pentru identitatea noastră ca neam în diversitatea culturilor europene.

Atât expoziția de carte „Opera lui Grigore Vieru”, cât și revista bibliografică „Grigore Vieru – poet al cetății graiului”, recitalul de poezii și melodii pe versurile poetului, toate acestea au reflectat pe deplin importanța lui Grigore Vieru în istoria literaturii ca scriitor, poet și au trezit interesul publicului prezent în B.P.R.Nisporeni pentru personalitatea și opera sa.

În perioada 1-7 martie, bibliotecile pentru Copii Nisporeni, din s. Soltănești, Păruceni, Grozești au organizat „Zilele Creangă”, 2025, activități pentru copii de lectură și promovare a operei clasicului literaturii române, sfătosului bunic din Humulești, I.Creangă.

În perioada 1-7 aprilie, bibliotecile din s. Brătuleni, Băcșeni, Seliște, Vinători, Biblioteca pentru Copii au realizat un șir de activități literare în cadrul Săptămânii Lecturii și a Cărții pentru Copii, 2025.

-Etapa raională a Concursului literar „La izvoarele înțelepciunii”, ediția a XXXV-a, dedicată

Scriitorului Aureliu Busuioc , a fost desfășurată la data de 30 aprilie 2025, în incinta Palatului de cultură din or. Nisporeni ”Luceafărul”, participanți fiind învingătorii etapei locale. S-au

prezentat 16 concurenți ai claselor a IX-X-a din localitățile raionului, fiind încurajați de profesorii de limbă și literatură română, precum și de bibliotecarii școlari și cei ai bibliotecilor publice. Juriul a desemnat cei mai buni cunoscători ai operei lui Aureliu Busuioc, care s-au învrednicit de Diplome și Premii bănești, după cum urmează:

Locul I:

Chircu Corina, IPLT “Mircea Eliade” Nisporeni;

Locul II:

Munteanu Ion, IP Gimnaziul “Grigore Vieru” Iurcenii;

Locul III:

Lupu Mihaela, IP Gimnaziul Seliște;

Busuioc Ionela, IP Gimnaziul Șișcani;

Matran Denisa, IPLT “Prometeu” Grozești.

11 participanți au obținut Mențiuni.

”Eminescu - Luceafărul poeziei românești”, ”Limba Noastră-graiul pâinii”, „Pe serpentinele cunoașterii”, ”Ocrotește Planeta ”Pământ” - pentru viitorul nostru”, ” Moldova mea-mândria mea”, ”Călătorie în lumea cărților”, ”Cele mai citite cărți”, ș.a., precum și afișe publicitare expuse în atenția întregii comunități, pentru o promovare cât mai original-posibilă a cărții și lecturii.

De asemenea, au avut loc: Prezentări de carte, lecturi în glas, lecții și reviste bibliografice, informații cu temele: ”2025 –Anul consolidării relațiilor dintre bibliotecă și comunitate”, ”Limba - cartea de noblete a unui neam”, ”Alexei Mateevici- cântărețul Limbii Noastre”, ”În lumea Cunoștințelor”, ”Moldova-scump plai natal”, ”M.Cimpoi – scriitor, eminesciolog, critic literar, doctor habilitat în filologie”, ”Lectura–cultură, cunoaștere și dezvoltare”, ”Descoperă lumea prin lectură”, ”Cultura e cel mai solid teritoriu al Patriei”, ”De ce este importantă lectura?”, ”Cărțile schimbă vieți”, ”Biblioteca-locul unde începe imaginația”, ”Publicații noi”, ”Să citim împreună pentru o lume mai bună”, ”Bun venit o carte nouă”, ”E bine să știi”, ”O poezie pentru suflet”, ”Pacea-bunul cel mai de preț al omeniirii” ș.a.

Discuții ghidate și mese rotunde: ”O carte este un dar, pe care îl pot deschide iar și iar”, ”Cultura și civilizația – cele mai mari valori ale unui popor”, ”Importanța, actualitatea și impactul lecturii asupra personalității”, ”Biblioteca, Cartea, Cititorul”, ”Cartea și lectura în familie”, ”Lectura dezvoltă cunoștințele și imaginația”, ”Familie puternică-Stat puternic”, ”Un arbore pentru dăinuirea noastră”, ”Tineretul- forța creatoare a viitorului”, ”Presa liberă și independentă - baza societății și dreptății”, ”Schimbă lumea prin lectură”, ”Tinerii și biblioteca”, ”De ce este importantă lectura?” etc.;

Bibliotecile din raion au organizat recitaluri de poezie ”Poezia – frumusețe creată în cuvinte”, ”Cu dor de Eminescu”, ”Al meu nume o să-l poarte secole din gură-n gură” (Mihai Eminescu - 175 ani de la naștere și 135 ani de la trecerea în neființă), ”Cine zâmbește mai mult trăiește”, ”Limba maternă – floare eternă”;

Concursuri: "Un pom spre dănuirea noastră"- Seliște, "Pentru o sănătate trainică" și "Parfum de primăvară și mărișoare eco" - Milești; "Primăvara cu miros de vers și poezie"- Cristești; "Satul meu-legăn de dor"- Ciorăști.

Însoțiți de profesori și educatori, pentru elevii de la: Centrul de plasament "Betania", Gimnaziile "M.Eminescu" și "Ștefan cel Mare" (elevii-absolvenți cl.a IX-a), Liceele din or. Nisporeni "B.Cazacu" și "M.Eliade"(elevii cl. a 10-a care au pășit pentru prima dată pragul Liceul) în B.P.R. Nisporeni au fost organizate excursii și turul bibliotecii cu genericul "Călătorie în lumea cărților" și "Pe serpentinele cunoașterii";

Zile ale Informației: "Publicații noi", "Ediții AGEPI", "Mijloace de informare", "În Lumea Cunoștințelor", "Universul Cărților".

Sondaj de opinii "Rolul lecturii în formarea personalității" (participanți 15 cititori- respondenți), Sondaj sociologic "Cele mai citite cărți în a. 2025".

Atât în cadrul discuției "De ce este importantă lectura?", cât și pe marginea Sondajului "Rolul lecturii în formarea personalității", cititorii au menționat, că lectura și biblioteca este un bin om al cunoașterii și dezvoltării cu implicații esențiale asupra fiecărui om, lectura oferă satisfacție, îmbunătățește capacitatea de concentrare, îmbunătățește bagajul de cunoștințe, reduce stresul, îmbogățește vocabularul, de asemenea îmbunătățește creativitatea, memoria, disciplina.

La 27 noiembrie 2025, la Biblioteca Publică Raională Nisporeni a avut loc lansarea de carte „Tu și alte femei” de Dumitru Crudu, unde au participat și doamnele profesoare de la LT „Mircea Eliade”, Bejan Natalia și Popa Georgeta împreună cu tineri liceeni. Evenimentul a fost moderat de dna Silvia Gurghiș, director Biblioteca Publică Raională Nisporeni. Activitatea a fost organizată în cadrul Campaniei „Scriitorul la el acasă”, parte a Programului Național LecturaCentral, ediția a VIII-a (2025), susținut de Ministerul Culturii al Republicii Moldova. Cu acest prilej BNRM a venit cu o donație de carte.

În perioada vacanței de vară a elevilor, bibliotecile din s. Cîrnești, Șișcani, Milești și cea pentru Copii din or. Nisporeni au organizat "Tabăra Lecturii de vară", în cadrul căreia au fost realizate diverse activități cum au fost: ore de lectură, discuții de cărți, jocuri literare, concursuri de creativitate și inteligență.

Sub genericul "Domnitor al Țării Moldovei" (de ziua comemorării -2 iulie) bibliotecile din raion au organizat expoziții și prezentări de publicații și documente, depuneri de flori la monument, itinerare istoric-literare, consdacrare comemorării lui.

Campania "Septembrie –nici o zi fără lectură" a fost inaugurată oficial la data de 31 august, în cadrul Sărbătorii "Limba noastră". Receptivă invitației de a participa la acest eveniment de avengură Națională, anume comunitățile locale a făcut posibilă desfășurarea activităților, notând predilecție pentru lectură. Aducând un omagiu valorii incontestabile Cărții și Lecturii, în cadrul ediției a VIII-a a acestui Program, bibliotecile au realizat un șir de activități literar-culturale, folosind și mijloacele TI.

Astfel au fost organizate "Zilele bibliotecii"- B.P.R., Bărboieni; Programul "Cartea- izvorul cunoștințelor"- Ciutești; Medalioane literare -Călimănești, Seliște; Parada celor mai citite cărți în a. 2025 – Bursuc, B.P.R.; "Lecturi în familie"- Soltănești, Găureni, Vărzărești; Un ciclu de activități cu genericul "Casa Mare a Cărții"- Bolșun ș.a.

- În perioada 18-22 septembrie 2025 a demarat XVI-a ediție raională a Săptămânii „Zilele

Dreptului de a Ști” cu genericul: „Dreptul la informare și dreptul de a ști”. În cadrul acestui eveniment, care a durat exact o săptămână, folosind mijloacele actuale de informare, în biblioteci au fost organizate Zile ale Informației, covorbiri și recomandări metodice, un șir de expoziții de publicații și documente, vizionate scurtmetraje - video și discuții pe marginea lor cu elevii gimnaziilor, liceelor ”B.Cazacu”, ”M.Eliade”, ”Prometeu” și Școlii Profesionale din oraș.

- Un șir de activități și acțiuni culturale au fost organizate în cadrul Săptămânii de Informare a Tineretului cu genericul ”Tineretul - forța creatoare a viitorului” care au avut loc în bibliotecile din raion, în perioada 13—17 noiembrie 2025. Cea mai reprezentativă fiind masa rotundă-discuția ghidată ”Preferințele tineretului contemporan,, Valori ce formează personalitatea” (în Centrul de Formare și acces la internet al B.P.R.) la care au fost prezenți 22 de tineri-utilizatori, elevi ai liceelor din oraș.

Pe parcursul anului 2025 au fost organizate și desfășurate și alte activități socio-culturale, acestea fiind reprezentate în formă de expoziții, dezbateri, medalioane literare, recitaluri, matinee, reviste bibliografice, vizionari de scurt-metraje-video, Zile ale Informației, Zile ale ușilor deschise și lecturilor, vizite ale unor grupuri de elevi în biblioteci participarea la diverse evenimente și activități cultural- locale ca ”Zilele or. Nisporeni”, ”Ziua lucrătorilor din domeniul culturii”, Zilele Internaționale a Femeii și Ocrotirii Copilului, Ziua Independenței, ”Limba Noastră”, ” Toamna de aur”, Festivalurile de creație și activitate artistică, ” Hramul Satului” etc.

Bibliotecile publice în anul 2025 au organizat: 1021 activități, inclusiv 651 pentru copii , participanți -15754; expoziții – 563, inclusiv pentru copii-389.

4.4 ANALIZA SATISFACTIEI UTILIZATORILOR

În perioada 10-15 octombrie 2025 a fost realizat un sondaj pe un eșantion de 22 de respondenți. Am propus un chestionar cu 5 itemi, dintre care 4 întrebări cu răspunsuri la alegere și 1 întrebare cu răspuns liber.Chestionar: Educația nonformală a personalului de specialitate din rețeaua de biblioteci a raionului Nisporeni.

1. Ce temă ați prefera să se abordeze în cadrul activității?

- Utilizarea resurselor electronice.
- Dezvoltarea colecțiilor.

2. În ce format ați dori să se desfășoare activitatea?

- Fizic.
- Online.

3. Cât timp ați prefera să dureze activitatea?

- 2 ore fără pauză de cafea.
- 3 ore cu pauză de cafea.

4. În ce formă ați dori să se organizeze activitatea?

- seminar.
- workshop.

5. Ce așteptări aveți cu privire la această activitate?

În urma investigațiilor s-a constatat că majoritatea personalului de specialitate din rețeaua de biblioteci a raionului Nisporeni preferă să se studieze tema „Utilizarea resurselor electronice” și să se organizeze activitatea de educație nonformală în formă de seminar, cu prezență fizică, fără pauză de cafea.

Bibliotecarii au fost foarte receptivi și au susținut această inițiativă, ceea ce denotă că tind, sunt interesați, și apreciază faptul că vor avea posibilitatea de a-și consolida, aprofunda și actualiza cunoștințele, capacitățile și abilitățile necesare pentru a fi pregătiți să răspundă provocărilor.

5. PARTENERIATE ȘI COLABORĂRI

Bibliotecile din raion au colaborat cu: 118 parteneri locali, din care internaționali -2

Printre ei se numără:

Casele de cultură, Centrul de Cultură și Tineret ”Luceafărul”,

Primăriile din sate și Primăria or.Nisporeni,

Direcția Generală Învățământ, Tineret și Sport, Grădinițele din sate și or. Nisporeni,

Liceele Teoretice ”B.Cazacu” și ”M.Eliade,”Prometeu”,

Gimnaziile ”Al. cel Bun”, ”M.Eminescu”, ”Ștefan cel Mare” și gimnaziile din sate,

Școala de Arte plastice și Profesională din or. Nisporeni,

Direcția Ocuparea Forței de Muncă-Nisporeni,

O.O.Soroptimist , A.O.Concordia, TV ALBASAT,

Proiecte sociale”,

Universitatea de West Timișoara ,

Corpul Păcii Moldova

Având drept scop, de a informa și sensibiliza generația tânără cu trecutul, valorile și comorile Patrimoniului nostru, în cadrul Zilelor Europene ale Patrimoniului în strânsă colaborare cu Muzeul de istorie și etnografie Nisporeni au fost organizate prezentarea expoziției ”Patrimoniul arheologic al r-lui Nisporeni” și discuția publică ”Patrimoniul și Arhitectura . Ferestre către trecut, uși către viitor ” (12.09-14.09.2025). :” (prezenți - 17). Acestea fiind realizate cu participarea activă a Directorului Muzeului Ecaterina Certan.

93 de voluntari au realizat 320 ore de voluntariat.

În perioada 20.03.25 - 16.06.25, 5 elevi - grupa OC-22 (operatori pentru Suportul Tehnic al Calculatoarelor calculatoare) Instituția: Școala Profesională, or. Nisporeni, au realizat în B.P.R.Nisporeni practica de producție și au oferit și servicii de voluntariat, cu scop de instruire a bibliotecarilor și utilizatorilor în domeniul TIC.

6. PROMOVARE ȘI RELAȚII PUBLICE

În scopul promovării cărții, lecturii, imaginii bibliotecii și bibliotecarului în societate, cât și activităților organizate în comunități cu ajutorul TI, TV ALBASAT , au fost date publicității un șir de materiale ca:

- „Omagii și flori pentru Eminescu”-B.P.R.,
- ”Un lot de carte pentru bibliotecile din raion –B.P.R.”
- ”Dragobetele-Sărbătoarea Dragostei și a Bunăvoinței”-B.P.R.,
- ”La izvoarele înțelepciunii”- o probă susținută cu succes la Nisporeni”- B.P.R.,
- ”Lansare de carte”- B.P.R.
- ”Eminescu- Luceafărul nemărginirii noastre”-B.P.R.,
- ”Campania ”O carte, o viață nouă”- B.P.R.,
- ”Între lună și stele” de Dumitru Mămăligă”- Bălăurești,
- ” Interviu pentru TV ALBASAT privitor la activitățile organizate de biblioteci;
- Afișaje la sediul Bibliotecii Publice Raionale Nisporeni și Centrul de Formare și acces la

internet dar și în alte puncte din oraș; distribuirea unor materiale promoționale, afișe,

invitații etc.;

- Postări pe rețelele de socializare, Facebook-urile bibliotecilor, și pe website-ul BPR Nisporeni
- Bibliotecile, pentru utilizatori și comunitate, au creat pe rețelele sociale 20 de conturi.

- Sesiuni pe cu colaboratorii B.N.R.M., B.N. "I.Creangă", BM "B.P.Haşdeu" ș.a..

Au fost elaborate afișe, postere, Diplome, Certificate și alte materiale ilustrative.

7. ACTIVITATEA METODOLOGICĂ. DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ:

"Bibliotecarii, intermediari ai înțelepciunii tipărite, sunt

reprezentanți merituoși ai comunităților și vrednici de stimă"

/ Aurel Baranaga /

În calitatea sa de centru biblioteconomic, Biblioteca Publică Raională asigură asistență metodologică de specialitate, sprijinind și ajutând bibliotecarii bibliotecilor publice și alte instituții preocupate de lectură, informație și educație din raion, la elaborarea documentelor, realizarea obiectivelor propuse, la formarea și perfecționarea personalului, astfel contribuind

la îmbunătățirea comportamentului și a competiției, la o mai bună motivație pentru sarcinile și atribuțiile pe care personalul le îndeplinește.

7.1 INSTRUIREA BIBLIOTECARILOR

În anul de referință, pentru bibliotecarii bibliotecilor publice din raion, au fost organizate 6 seminare-ateliere teoretico – practice (în total: 39 de ore pentru 34 bibliotecari) și 2 reuniuni zonale Șoldănești și Strășeni unde s-au trasat obiective și sarcini, s-au elaborat și aprobat programe, regulamente, s-au făcut evaluări ale activității bibliotecare, tematica lor fiind diversă și axată pe programe și documente actuale; au fost oferite consultații și recomandări metodice, au fost prezentate relatări, expoziții, treceri în revistă a literaturii, informații și comunicări de promovare a cunoștințelor acumulate de bibliotecarii-participanții la instruirile, organizate de Centrele Biblioteconomice; a documentelor și materialelor Simpozioanelor, Seminarelor și Atelierele profesionale republicane, a noilor forme și metode de activitate, a experienței avansate a bibliotecilor din republică și de peste hotare.

Tematica seminarelor-ateliere au cuprins:

-Activitatea bibliotecilor publice în a. 2024. Priorități profesionale ale anului 2025;

-Bibliotecile-promotori activi ale ODD-2030: ajustarea serviciilor bibliotecare;

- Statistica de bibliotecă: reglementarea evidenței activității;
- Reașezarea activității bibliotecii în conformitate cu noul cadru legislativ și de reglementare;
- Elaborarea componentei documentare a bibliotecii ca fundament al managementului de calitate;
- Incluziunea digitală –provocare sau oportunitate de modernizare a serviciilor bibliotecii;
- Bibliotecile publice dezvoltă și promovează Știința Deschisă;
- Concursul literar ”La izvoarele înțelepciunii”, ed. XXXV-a 2025;
- Importanța, actualitatea și impactul lecturii asupra personalității;
- Zilele ”Dreptului de a Ști”,ed. XX-a, 2025
- Biblioteca publică – spațiu de învățare pe tot parcursul vieții;
- Bibliotecile publice: Realizări în a. 2024 și tendințe magistrale ale anului 2025;
- Promovarea cărții și lecturii în cadrul Programului Național Lectura Central, ed. VIII-a, 2025;
- Educația continuă a personalului de specialitate din biblioteci ș.a.

Pentru bibliotecarii începători a fost organizat 1 atelier de lucru (4 ore) cu tema „Rolul bibliotecii publice în comunitate”.

Cu toți bibliotecarii din raion au fost organizate acțiuni în total: 3 de informare și convorbiri pe subiectele:

”Biblioteca modernă și serviciile de bibliotecă”; ”Tehnologiile informaționale în activitatea bibliotecilor-imperativul supravețuirii”. În domeniul utilizării TI: Word-ul,

Power Point, Facebook-ul, E-mail-ul, servicii electronice, sistemul de raportare ORT lunară on-line și 6-c on-line ș.a.

La activitățile de instruire, la acțiunile de formare și instruire și a altor programe de nivel

republican au fost participanți - S.Gurghiș, V.Lazari, V.Spînu ,Z. Popa, și alți specialiști, ca ulterior fiind prezenți la seminarele-ateliere, cu comunicări, recomandări, informații, consultații, prezentări, treceri în revistă a publicațiilor metodice și literaturii.

În scopul aprofundării, actualizării și asimilării unor noi cunoștințe și atitudini condiționate sub aspectul implementării și utilizării instrumentelor TI în bibliotecile publice, au fost organizate convorbiri, recomandări și acordată asistență metodică de specialitate, cu deplasare

în teritoriu, bibliotecarilor bibliotecilor din s.Soltănești, Bălăurești, Vărzărești și Zberoaia.

Secția Cultură și Turism, Biblioteca Raională au direcționat și coordonat activitate a bibliotecilor publice, au asigurat respectarea și aplicarea Legislației în vigoare în domeniul biblioteconomic din raion.

Colecția "Documente de specialitate" sa fost completată cu noi, actuale documente din domeniul Biblioteconomiei.

7.2 PARTICIPAREA BIBLIOTECARILOR LA ACTIVITĂȚI DE INSTRUIRE DE NIVEL REPUBLICAN

Specialiștii principali ai B.P.R. Nisporeni, cât și bibliotecarii din raion, au participat la un șir de acțiuni și activități de instruire, informare și formare profesională de nivel republican, organizate de BNRM, BN" I.Creangă" și alte biblioteci, precum au fost:

Legislația muncii, relații de muncă în cadrul instituțiilor bibliotecare (bibliotecari din raion);

Cum să organizăm o excursie de succes la bibliotecă (bibliotecari din raion);

Google Academic: modalități de căutare a informației (bibliotecari din raion);

Sistemul integrat al bibliotecilor informatizate din Moldova: Cum să îmbunătățim prezența bibliotecilor publice teritoriale (bibliotecari din raion);

Servicii de referințe digitale: pe marginea recomandărilor IFLA (bibliotecari din raion);

Săptămâna Educației deschise, 6-10 martie 25 (bibliotecari din raion);

Conferința zonală la Biblioteca Publică Orășenească Șoldănești cu tema: "Cultura Informației și media: competențe pentru bibliotecari " - zona centru din 21ianuarie 2025, Gurghis S., Lazari V.

Conferirea/confirmarea categoriilor de calificare a personalului de specialitate din biblioteci (Gurghis S.,Lazari V., Popa Z.,Polișciuc O.

Registrul de evidență a activității bibliotecii (bibliotecari din raion);

Studiul necesităților de dezvoltare a competențelor profesionale a personalului de specialitate din biblioteci (bibliotecari din raion);

Realizarea studiilor privind necesitățile utilizatorilor: metode și instrumente (bibliotecari din raion);

Activități pentru refugiați: servicii, programe(bibliotecari din raion);

Cum utilizăm aplicația Zoom (bibliotecari din raion);

Alfabetizarea digitală a personalului din biblioteci (bibliotecari din raion);

Activitatea de cercetare în biblioteci(bibliotecari din raion);

Biblioteca Națională digitală a personalului din biblioteci (bibliotecari din raion);

Evaluarea impactului activității bibliotecii: modalități de valorificare a datelor de impact
(bibliotecari din raion);

Raportarea activității bibliotecii pentru anul 2024 (M. Mîtcu, bibliotecari din raion);

Forumul Managerilor din cadrul Sistemului Național de biblioteci (FMSMB), ed. XXX-a, (bibliotecari din raion);

Managementul timpului și productivitatea muncii (bibliotecari din raion);

Festivitatea de totalizare a rezultatelor Programului Național LecturaCentral, ed. a VIII-a din octombrie
(bibliotecari din raion);

În total ore: 760 ore academice de instruire a bibliotecarilor din raion.

34 bibliotecari au participat la 210 activități de instruire formală (cursuri, programe de recalificare ș.a.)

Au fost completate și îndeplinite Formulare de înscriere a bibliotecarilor, participanți la acțiuni de instruire- traininguri, ateliere teoretico-practice.

8. RESURSE

INDICATORI DE PERFORMANȚĂ AI REȚELEI BIBLIOTECILOR NISPORENI

Indi- catori		Anul 2023	Anul 2024	Anul 2025
-----------------	--	-----------	-----------	-----------

Dotări

1	Spațiile pentru public per persoană	7 metri (la 1000 membri ai populației servite)	7 metri (la 1000 membri ai populației servite)	7 metri (la 1000 membri ai populației servite)
2	Locuri de lucru pentru public per persoană	1 loc (la 1000 membri ai populației servite)	1 locuri (la 1000 membri ai populației servite)	1 loc (la 1000 membri ai populației servite)

Colecția

3	Rata de circulație	1,3	1,2	1,02
4	Împrumut pe cap de locuitor	4,42 unități materiale	3,49 unități materiale	5,77 unități materiale
5	Rata de înnoire a fondului	87 de ani	87 de ani	18 ani

Acces

6	Intrări în bibliotecă pe cap de locuitor	2,47	1,98	3,29
---	--	------	------	------

7	Numărul de participări la orele de instruire pentru utilizatori per persoană	11 participări (la 1000 de persoane din populația servită)	11 participări (la 1000 de persoane din populația servită)	12 participări (la 1000 de persoane din populația servită)
Generalități				
8	Utilizator activ ca procent din comunitate	25%	24%	33%
Eficiența				
9	Costul achizițiilor per împrumut	0,50 lei	0,90 lei	1,43 lei
Personal				
10	Procentul din personal implicat în serviciile publice în raport cu numărul total al statelor	88,0%	92,70%	87,8%
11	Număr de ore de formare per angajat	15,90 ore	17,57 ore	22,3 ore

12	Procentul de personal implicat în parteneriate și proiecte de colaborare	30,76%	32,47 %	28,80%
----	--	--------	---------	--------

8.1. RESURSE UMANE

Nr.d/o	Denumire	Anul 2025:	Anul 2024
1.	Biblioteci	30	30
2.	Bibliotecari total:	34	38
2.1.	Bibliotecari(norme)	29,00	35,25
2.2.	Cu studii superioare	10	12
2.3.	inclusiv de specialitate	4	7
2.4.	Cu studii medii	24	19
2.5.	inclusiv de specialitate	8	19
2.6.	Cu grade de calificare:	7	3
2.7.	inclusiv superior	0	0
2.8.	inclusiv gradul I	2	2
2.9.	inclusiv gradul II	5	4
3.	Bibliotecari eliberați	3	1
4.	Bibliotecari angajați	2	38
5.	Personal auxiliar total:	5	2

5.1.	personal auxiliar norme	5,25	2
------	-------------------------	------	---

8.2 RESURSE TEHNOLOGICE

Grație Programului Novateca, precum și a eforturilor depuse de Secția cultură și turism și administrația Bibliotecii publice raionale Nisporeni, susținute de primăriile locale, 20 biblioteci publice din raion (conform cerințelor și formularelor depuse), începând cu luna martie 2016 (2 din decembrie 2016, 1 din februarie 2017) au devenit parte integră a acestui Program.

Aceste biblioteci au fost dotate gratuit cu echipament modern, beneficiind de 73 computere performante, 2 laptopuri (în total 75 unități), 20 imprimante multifuncționale, un proiector și un ecran, în valoare totală de 1 milion 810 mii 963,06 lei (toate achiziționate în a. 2016-2017).

În anul de referință nu s-au procurat TI.

La momentul actual 25 biblioteci din raion (din 30) dispun de 96 calculatoare (85 conectate la internet), 21 imprimante multifuncționale, 10 imprimante și 6 unități de alt echipament. Echipamentul deținut funcționează.

Bibliotecile, deținătoare de calculatoare, servesc drept centre de informare în comunități, oferind utilizatorilor o gamă largă de servicii gratuite de acces public la computere și internet

8.3 RESURSE FINANCIARE:

a) Venit (în lei):

Total buget aprobat:	Servicii cu plată	Arendare	Alte venituri:	Total:
4552106,00	-	-	4113,00	4556219,00

b) Cheltuieli curente (în lei):

Pentru personal	Pentru formare profesională	Pentru completarea colecțiilor	Pentru informatizare autozare	Pentru reparație	Alte cheltuieli
3522205,00	0,00	98023,00	66956,00	61285,00	664609,00

9. EDIFICII

Starea edificiilor:

Satisfăcătoare -24;

Necesită reparație capitală – 6 biblioteci (Găureni, Cîrnești, Vînători);

Deconectate de la rețeaua electrică – nu sunt;

Toate bibliotecile se încălzesc în perioada rece a anului – (6- la gaze, 10- la sobe);

(7- cu calorifere conectate la cazangerii centralizate, 7- cu reșouri electrice);

30 biblioteci dispun de edificii proprii;

23- în spații speciale, 7- în spații reamenajate.

Spațiul total: 2289 m. p.;

Locuri în săli de lectură: 304, inclusiv și pentru copii;

Timp mediu de funcționare – 37,5 ore pe săptămână.

10. CONCLUZII. PROPUNERI. SUGESTII

10.1 CONCLUZII

Bibliotecarii au avut o contribuție importantă în viața comunității. Bibliotecile devin, pe an ce trece, adevărate spații ale comunicării și animației cultural-literare pentru cetățeni.

Majoritatea bibliotecarilor în anul 2025 și-au îndeplinit conștiincios și cu responsabilitate obligațiunile de serviciu, dovadă sunt realizările obținute.

S-a îndeplinit controlul asupra îndeplinirii obiectivelor și sarcinilor asumate, s-a analizat activitatea Bibliotecii Raionale și bibliotecilor din raion.

Indicii de activitate ai bibliotecilor publice din raion, în comparație cu anul 2024, sunt puțin majorați. Bibliotecarii au depus mai multe eforturi pentru îndeplinirea obiectivelor asumate.

10.2 PROPUNERI. SUGESTII

Pentru a obține realizări și performanță în activitatea bibliotecilor din raion este necesar:

1.Să fie asigurată formarea profesională continuă a personalului de specialitate din rețeaua de biblioteci a raionului Nisporeni-Sporirea nivelului de profesionalism și consolidarea cunoștințelor bibliotecarilor prin

-Dezvoltarea abilităților și modelarea atitudinilor necesare pentru prestarea unor servicii calitative cetățenilor și comunității, în vederea realizării obiectivelor și priorităților bibliotecii;

-Dezvoltarea abilităților de management ;

-Sporirea nivelului de responsabilitate;

-Îmbunătățirea evidenței activității realizată de biblioteci.

2.De obținut mijloace financiare pentru:

a) Achiziție de mobilier: 24 de rafturi noi și 20 de scaune; reparația la exterior a edificiului

Bibliotecii Publice Raionale;

b) reparația capitală a bibliotecilor: Bărboieni, Ciutești, Găureni, Isaicani, Cîrnești, Vînători.

c) Achiziția computerilor în cele 4 biblioteci publice din raion (Băcșeni, Găureni, Cîrnești, Șendreni) care nu dispun de TIC.

3.Pentru a îmbunătăți activitatea în bibliotecile publice din s. Băcșeni, Iurceni, Boldurești, Valea-Trestieni, Ciorești este necesar de selectat și de numit în funcția de bibliotecar persoană cu studii și mult mai competente.

4.Mobilizarea personalului B.P.R. Nisporeni pentru acordarea sporită și eficientă a asistenței de specialitate bibliotecarilor din raion.

Propunem Ministerului Culturii, C.N.B., B.N.R.M, A.B.R.M, să-și aducă aportul la:

1.Simplificarea cerințelor de raportare și datelor din Raportul statistic 6”c”, pentru a acorda mai mult timp utilizatorilor, inovațiilor și organizării unor activități.

2.Actualizarea documentelor și registrelor de evidență privind activitatea bibliotecilor.

3.Participarea bibliotecarilor la cursurile de recalificare finanțate din bugetul bibliotecii.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. Aniversări culturale 2025, BN” I. Creangă”. Chișinău: Arc, 2025.- 158 p.
2. Calendar Național 2025. Chișinău: BNRM, 2025.- 379 p.
3. Magazin Bibliologic nr. 1-2, 2025, BNRM, 2025.- 110 p.
4. Lectura Central. În ajutorul activității de promovare a cărții și a lecturii ca bază pentru cunoaștere, știință și cultură: Platforma ON/OFF line pentru bibliotecari
Chișinău: BNRM, 2017.-132 p.
5. Magazin Bibliologic nr. 1-2, nr. 3, nr. 4, 2022, BNRM, 2022.- 110 p., 103 p., 136 p.
 6. Osoianu Vera. Biblioteca în căutarea identității. Chișinău: BNRM, 2013.-356p.
 7. Osoianu-Filip, Vera. Tribuna avocatului bibliotecii: Îndrumar pentru bibliotecari. Chișinău: BNRM, 2016.- 146 p.
 8. Povestea L.Educația informală a personalului de specialitate din bibliotecă.
Suport educațional. Chișinău: BNRM.-2021.- 88p.
 9. Stoica Ion. Sensul schimbării în Universul infodocumentar. Constanța: ExPonto, 2009.- 225p.

Documente metodologice:

BNRM:

1. Algoritmul elaborării/întocmirii raportului analitic anual privind activitatea rețelei de biblioteci publice teritoriale;
1. Note explicative pentru completarea formularului ”Cercetare statistică Anuală Nr. ”6c”- Activitatea bibliotecilor”.

